

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Οδηγός Μετάβασης στο νέο Λογιστικό Πλαίσιο (ΠΔ 54/18)

Έκδοση 1.0
27 Απριλίου 2026
Επιστημονική ομάδα

Από την Ομάδα Σύνταξης του Οδηγού

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο του ΠΔ 54/2018 δεν αποτελεί μια ακόμη τεχνική αλλαγή. Αποτελεί μια ουσιαστική μεταρρύθμιση της οικονομικής λειτουργίας των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Και όπως κάθε μεταρρύθμιση, δεν κρίνεται στις οδηγίες.

👉 Κρίνεται στην εφαρμογή.

Ο παρών Οδηγός δεν αποτελεί ένα ακόμη ερμηνευτικό κείμενο, ούτε επιχειρεί να επαναδιατυπώσει το θεσμικό πλαίσιο.

👉 Αποτελεί απόσταγμα εμπειρίας εφαρμογής.

Βασίζεται:

- στην **επιτόπια υποστήριξη φορέων**,
- στην **καθημερινή συνεργασία με οικονομικές υπηρεσίες**,
- στις **διαδικτυακές ενημερώσεις** και τα εξειδικευμένα **σεμινάρια**,
- καθώς και στο επιστημονικό έργο **«IPSAS: το ΠΔ 54/18 και η Λογιστική Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Δημοσίου»** που έχουμε εκδώσει.

Στον Οδηγό αυτό ενσωματώνονται τα βασικά συμπεράσματα από την εφαρμογή, τα συχνότερα ερωτήματα των υπηρεσιών και οι πρακτικές που διαμορφώνονται στην πράξη.

Στόχος του είναι να απαντήσει **όχι μόνο στο «τι πρέπει να γίνει»**, αλλά **κυρίως στο «πώς μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη»**.

Η προσέγγιση που ακολουθείται στηρίζεται σε μία κρίσιμη διάκριση:

👉 η κατανόηση του πλαισίου είναι απαραίτητη, αλλά δεν αρκεί για την υλοποίηση της μετάβασης.

Η εμπειρία δείχνει ότι η ύπαρξη οδηγιών δεν διασφαλίζει την εφαρμογή, ενώ η απουσία οργανωμένης μεθοδολογίας οδηγεί σε αποσπασματικές λύσεις. Για τον λόγο αυτό, ο Οδηγός δεν λειτουργεί ως «manual εφαρμογής», αλλά ως πλαίσιο κατανόησης και οργάνωσης της μετάβασης. Η πρακτική υλοποίηση απαιτεί εξειδίκευση, προσαρμογή στα δεδομένα κάθε φορέα και συνεχή υποστήριξη.

Ο Οδηγός δεν αντικαθιστά τις επίσημες οδηγίες των αρμόδιων αρχών (ΓΛΚ, ΥΠΕΣ), αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά, παρέχοντας κατευθύνσεις για την πρακτική εφαρμογή των προβλέψεων του ΠΔ 54/2018.

Η μετάβαση στο νέο πλαίσιο αποτελεί μια διαδικασία που εξελίσσεται στον χρόνο.

Ο **παρών Οδηγός θα εμπλουτίζεται και θα επικαιροποιείται** με βάση την εμπειρία εφαρμογής και τις ανάγκες των φορέων.

👉 Δεν αποτελεί το τέλος της διαδρομής, αλλά το σημείο εκκίνησης για μια οργανωμένη μετάβαση.

👉 Η λογιστική μεταρρύθμιση δεν είναι ένα έργο συμμόρφωσης — είναι μια ευκαιρία αναβάθμισης της οικονομικής λειτουργίας.

Η εταιρεία μας έχει εκδώσει το βιβλίο: **IPSAS: το ΠΔ 54/18 και η Λογιστική Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Δημοσίου** των Καραγιάνη Στέλιου και Καραγιάνη Θάνου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΑΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	6
Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΩΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	8
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ	11
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	12
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	14
Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	16
ΤΑ ΜΗΤΡΩΑ	19
ΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	22
Ο ΚΟΜΒΟΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	24
Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ.54/18	26
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	29
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	31
ΚΡΙΣΙΜΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ	33
ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΤΥΧΕΙ Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ	35
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ	37

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γιατί η Μετάβαση δεν είναι μια ακόμη αλλαγή

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο του ΠΔ 54/2018 δεν αποτελεί μια τεχνική αλλαγή. Αποτελεί έναν **ουσιαστικό μετασχηματισμό της συνολικής οικονομικής λειτουργίας των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης**.

Επηρεάζει ταυτόχρονα:

- τον προϋπολογισμό,
- την οικονομική διαχείριση,
- τη λογιστική λειτουργία,
- τα πληροφοριακά συστήματα,
- και κυρίως τα δεδομένα που τα υποστηρίζουν (μητρώα).

👉 Η μετάβαση δεν αφορά μόνο τη λογιστική υπηρεσία.

Αποτελεί έργο του συνόλου του φορέα και προϋποθέτει συνεργασία μεταξύ όλων των υπηρεσιών.

📌 Παράδειγμα:

- Η τεχνική υπηρεσία καθορίζει την ωφέλιμη ζωή ενός οχήματος
- Η οικονομική υπηρεσία υπολογίζει αποσβέσεις
- Η διοικητική παρέχει στοιχεία σύμβασης
- Η νομική αξιολογεί πιθανές υποχρεώσεις

Το πραγματικό πρόβλημα της μετάβασης

Τα τελευταία χρόνια έχει παραχθεί εκτενές θεσμικό υλικό: λογιστικές πολιτικές, εγκύκλιοι, οδηγίες και τεχνικές κατευθύνσεις.

Το υλικό αυτό απαντά επαρκώς στο ερώτημα:

👉 «τι πρέπει να γίνει».

Στην πράξη όμως αναδεικνύεται ένα διαφορετικό και κρίσιμο ζήτημα:

👉 Το βασικό πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη οδηγιών, αλλά η απουσία ενός συνεκτικού πλαισίου εφαρμογής.

Οι υπηρεσίες καλούνται να διαχειριστούν ταυτόχρονα:

- την εκτέλεση του προϋπολογισμού,
- την έναρξη της λογιστικής στο νέο πλαίσιο,
- την ανάπτυξη και εκκαθάριση μητρώων,
- την προσαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων,
- και αυξημένες υποχρεώσεις αναφοράς.

Χωρίς σαφή ιεράρχηση, όλες οι απαιτήσεις εμφανίζονται ως ισοδύναμες και επείγουσες, οδηγώντας σε:

- υπερφόρτωση,
- αποσπασματική εφαρμογή,
- και τυπική συμμόρφωση χωρίς ουσιαστική λειτουργία.

Σκοπός του Οδηγού

Ο παρών Οδηγός δεν επιχειρεί να επαναδιατυπώσει το θεσμικό πλαίσιο. Λειτουργεί συμπληρωματικά, εστιάζοντας στην πρακτική εφαρμογή της μετάβασης. Στόχος του είναι να απαντήσει όχι μόνο στο:

👉 «τι πρέπει να γίνει»,

αλλά κυρίως στο:

👉 «**τι πρέπει να γίνει πρώτα και πώς μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη**».

Για τον σκοπό αυτό:

- διαμορφώνει μια συνεκτική εικόνα της μεταρρύθμισης,
- αναδεικνύει τους βασικούς πυλώνες της οικονομικής λειτουργίας,
- αποσαφηνίζει τις φάσεις και τις προτεραιότητες,
- και συνδέει τις θεσμικές απαιτήσεις με την καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών.

Η βασική παραδοχή

Η επιτυχία της μετάβασης δεν εξαρτάται από το αν όλα θα εφαρμοστούν άμεσα και πλήρως, αλλά από το αν:

👉 θα εφαρμοστούν με τη σωστή σειρά και με λειτουργικό τρόπο.

Η μετάβαση στο νέο πλαίσιο είναι διαδικασία που εξελίσσεται στον χρόνο και απαιτεί:

- ιεράρχηση ενεργειών,
- σταδιακή ανάπτυξη δεδομένων και μητρώων,
- προσαρμογή διαδικασιών,
- και συνεχή εξοικείωση των υπηρεσιών.

👉 **Άλλο η γνώση του πλαισίου και άλλο η υλοποίηση της μετάβασης.**

Πώς πρέπει να διαβαστεί ο Οδηγός

Ο Οδηγός είναι δομημένος με βάση τη λογική της σταδιακής εφαρμογής.

Δεν παρουσιάζει απλώς απαιτήσεις, αλλά οργανώνει τη μετάβαση σε:

- φάσεις εφαρμογής,
- βασικούς πυλώνες λειτουργίας (προϋπολογισμός, λογιστική, μητρώα, συστήματα),
- και πρακτικές ενέργειες ανά στάδιο.

Κάθε ενότητα απαντά σε τρία κρίσιμα ερωτήματα:

- τι πρέπει να γίνει,
- σε ποιο στάδιο,
- και με ποια προτεραιότητα.

Τελική επισήμανση

Η εφαρμογή του ΠΔ 54/2018 δεν είναι ένα έργο με συγκεκριμένη ημερομηνία ολοκλήρωσης.

Είναι μια συνεχής διαδικασία βελτίωσης της οικονομικής λειτουργίας.

Η μετάβαση δεν θα κριθεί στις οδηγίες, αλλά στην πράξη:

- στη λειτουργία των υπηρεσιών,
- στην ποιότητα των δεδομένων,
- και στη δυνατότητα παραγωγής αξιόπιστης οικονομικής πληροφόρησης.

👉 Δεν πρόκειται για ένα έργο συμμόρφωσης.

👉 Πρόκειται για μια ευκαιρία ουσιαστικής αναβάθμισης της οικονομικής διοίκησης.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΑΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το νέο λογιστικό πλαίσιο εισάγει μια θεμελιώδη αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται η οικονομική λειτουργία των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

👉 Καθιερώνει ένα ενιαίο σύστημα οικονομικής πληροφόρησης, στο οποίο προϋπολογισμός, λογιστική και δεδομένα παύουν να λειτουργούν ανεξάρτητα.

Η αλλαγή αυτή βασίζεται σε τρεις άξονες:

- κοινό σχέδιο λογαριασμών,
- εφαρμογή της αρχής του δεδουλευμένου,
- σύνδεση των συναλλαγών με δομημένα δεδομένα (μητρώα).

Πώς λειτουργούσε μέχρι σήμερα

Η οικονομική λειτουργία βασιζόταν σε παράλληλα και ασύνδετα συστήματα:

- ο προϋπολογισμός λειτουργούσε με ΚΑΕ,
- η λογιστική ακολουθούσε διαφορετική δομή,
- τα μητρώα ήταν αποσπασματικά ή ανύπαρκτα.

Το αποτέλεσμα ήταν:

- πολλαπλές εκδοχές της ίδιας πληροφορίας,
- περιορισμένη δυνατότητα ανάλυσης,
- και αδυναμία συνολικής εικόνας.

Τι αλλάζει στο νέο πλαίσιο

Στο νέο περιβάλλον:

- η οικονομική πληροφορία οργανώνεται σε ενιαίο σύστημα,
- η ταμειακή και η δεδουλευμένη εικόνα συνδέονται,
- τα μητρώα αποτελούν βασική πηγή δεδομένων,
- η λογιστική και ο προϋπολογισμός λειτουργούν συνδεδεμένα.

👉 Η καταγραφή δεν είναι πλέον το τέλος της διαδικασίας.

👉 Είναι η αρχή παραγωγής πληροφορίας.

📌 Παράδειγμα:

👉 *Πριν:*

- καταχώριση δαπάνης στον ΚΑΕ
- ανεξάρτητη λογιστική εγγραφή
- χωρίς μητρώο

👉 *Μετά:*

- καταχώριση στο σύστημα
- ενημέρωση μητρώου
- αυτόματη λογιστική εγγραφή
- σύνδεση με προϋπολογισμό

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΑΠΟ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Στοιχείο	Πριν	Μετά
Δομή	Διαφορετικά συστήματα	Ενιαίο σύστημα
Βάση	Ταμειακή	Ταμειακή + δεδουλευμένη
Προϋπολογισμός – Λογιστική	Ανεξάρτητα	Συνδεδεμένα
Μητρώα	Αποσπασματικά	Κεντρικά
Πληροφορία	Πολλαπλές εκδοχές	Ενιαία εικόνα
Λειτουργία	Καταγραφή	Πληροφόρηση & διοίκηση
Στοιχείο	Πριν	Μετά

Ο πίνακας δεν περιγράφει απλώς μια τεχνική αλλαγή. Αποτυπώνει τη μετάβαση από ένα σύστημα καταγραφής σε ένα σύστημα παραγωγής πληροφορίας.

Κρίσιμο σημείο

Η αλλαγή αυτή δεν σημαίνει ότι προϋπολογισμός και λογιστική ταυτίζονται.

👉 Σημαίνει ότι παύουν να λειτουργούν ανεξάρτητα και συγκλίνουν σε κοινό πλαίσιο πληροφόρησης.

Συμπέρασμα

Η μεγάλη αλλαγή δεν είναι τεχνική.

👉 Είναι λειτουργική.

Οι Φορείς μεταβαίνουν:

- από ένα σύνολο αποσπασματικών διαδικασιών
- σε ένα ενιαίο σύστημα οικονομικής λειτουργίας που παράγει συνεχή και αξιοποιήσιμη πληροφορία.

Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΩΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι φάσεις εφαρμογής

Η εφαρμογή του ΠΔ 54/2018 δεν πραγματοποιείται σε μία χρονική στιγμή. Εξελίσσεται σταδιακά, μέσα από διακριτές φάσεις, καθεμία από τις οποίες έχει διαφορετικές προτεραιότητες.

👉 Το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι αν εφαρμόζεται το πλαίσιο,

👉 αλλά σε ποιο στάδιο εφαρμογής βρίσκεται ο φορέας.

👉 Οι φάσεις δεν αποτελούν αυστηρά χρονικά στάδια, αλλά εργαλείο κατανόησης και οργάνωσης της διαδικασίας σταδιακής ωρίμανσης.

Οι φάσεις αυτές δεν ακολουθούν ενιαίο και προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα, καθώς κάθε φορέας εξελίσσεται με διαφορετικό ρυθμό και αντιμετωπίζει διαφορετικό επίπεδο ωριμότητας στα επιμέρους αντικείμενα.

👉 Οι φάσεις μπορεί να συνυπάρχουν στον ίδιο φορέα, με διαφορετικά αντικείμενα να βρίσκονται σε διαφορετικό επίπεδο ωρίμανσης.

📌 Παράδειγμα:

Σε έναν Δήμο, κατά τη διάρκεια του 2026, τα επιμέρους αντικείμενα της λογιστικής λειτουργίας μπορεί να βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια ωρίμανσης:

-Η καθημερινή καταγραφή συναλλαγών, οι πληρωμές και οι εισπράξεις (διαθέσιμα, υποχρεώσεις) λειτουργούν ήδη σε Φάση I (αρχική λειτουργία), με ομαλή ροή στο νέο σχέδιο λογαριασμών.

-Το μητρώο παγίων βρίσκεται σε Φάση II (διαμόρφωση αξιοπιστίας), καθώς καταγράφονται σταδιακά τα στοιχεία, ορίζονται ωφέλιμες ζωές και ξεκινούν οι αποσβέσεις.

-Ταυτόχρονα, οι προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις ή οι απομειώσεις απαιτήσεων δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί πλήρως και παραμένουν σε πρώιμο στάδιο

👉 Στην πράξη, ο ίδιος φορέας λειτουργεί ταυτόχρονα σε διαφορετικές φάσεις, ανάλογα με το επίπεδο ωριμότητας κάθε αντικειμένου.

ΦΑΣΗ I – Αρχική Λειτουργία (1/1-15/4/26¹)

👉 Στόχος: να λειτουργήσει το σύστημα

Η πρώτη φάση αφορά την ουσιαστική εκκίνηση της οικονομικής λειτουργίας στο νέο πλαίσιο. Η προτεραιότητα δεν είναι η τελειότητα, αλλά η απρόσκοπτη λειτουργία.

Έμφαση:

- καθημερινή καταγραφή συναλλαγών,
- λειτουργία της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση,
- βασική παρακολούθηση απαιτήσεων, υποχρεώσεων και διαθεσίμων,

Χαρακτηριστικά:

¹ η ημερομηνία της 15/4/2026 είναι εντελώς ενδεικτική και σχετίζεται με τη προθεσμία που έθεσε η Υπουργική απόφαση 9581/2026 (ΦΕΚ 1126/Β/06-03-2026) για το κόμβο, η οποία έθεσε το όριο για την υποβολή οικονομικών στοιχείων που ζητούνται.

- προτεραιότητα στη ροή και στη συνέχεια λειτουργίας
- τα δεδομένα δεν είναι πλήρως ώριμα
- τα μητρώα αναπτύσσονται παράλληλα

ΦΑΣΗ II – Αξιοπιστία (2026–2027)

👉 Στόχος: να αποκτήσει ποιότητα η πληροφορία

Αφού διασφαλιστεί η βασική λειτουργία, η έμφαση μετατοπίζεται στην αξιοπιστία και πληρότητα των δεδομένων.

Έμφαση:

- ανάπτυξη και οριστικοποίηση μητρώων
- εφαρμογή βασικών λογιστικών πολιτικών
- καθαρισμός και επαναξιολόγηση δεδομένων

Χαρακτηριστικά:

- η λογιστική γίνεται ελέγξιμη
- τα δεδομένα αποκτούν συνοχή
- διαμορφώνεται η πραγματική εικόνα της οικονομικής θέσης

ΦΑΣΗ III – Ωρίμανση (2027 →)

👉 Στόχος: η λογιστική ως εργαλείο διοίκησης

Έμφαση:

- προβλέψεις και απομειώσεις
- ανάπτυξη προσαρτήματος
- αξιοποίηση δεδομένων για λήψη αποφάσεων

Χαρακτηριστικά:

- οι λογιστικές εκτιμήσεις βασίζονται πλέον σε **ώριμα και αξιόπιστα δεδομένα**,
- απαιτείται ουσιαστική συνεργασία μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών (οικονομικών, τεχνικών, νομικών),
- η λογιστική μετατρέπεται από εργαλείο συμμόρφωσης σε **εργαλείο διοίκησης και διαφάνειας**.

📌 Παράδειγμα:

👉 ΦΑΣΗ I:

- Καταχώριση συναλλαγών, συμφωνία ταμείου

👉 ΦΑΣΗ II:

- Ανάπτυξη μητρώων, αποσβέσεις

👉 ΦΑΣΗ III:

- προβλέψεις, απομειώσεις, πλήρεις οικονομικές καταστάσεις

Συμπέρασμα

Η μετάβαση δεν είναι στιγμιαία.

Είναι μια **διαδικασία με σαφείς φάσεις και διαφορετικές προτεραιότητες σε κάθε στάδιο**.

Οι φάσεις αυτές αντανakλούν στην πράξη και τη **σταδιακή ενεργοποίηση των λογιστικών πολιτικών**, όπως αναλύεται στην ενότητα της λογιστικής.

👉 Η επιτυχία της δεν εξαρτάται από το αν όλα εφαρμόζονται ταυτόχρονα, αλλά από το αν εφαρμόζονται με τη **σωστή σειρά και με λειτουργικό τρόπο**.

Φάση	Στόχος	Εμφαση
Φάση I – Αρχική λειτουργία (2026->)	Να λειτουργήσει το σύστημα	Καταγραφή συναλλαγών, βασική λειτουργία λογιστικής, παρακολούθηση υπολοίπων
Φάση II – Αξιοπιστία (2026 – 2027)	Να αποκτήσει ποιότητα η πληροφορία	Ανάπτυξη μητρώων, σταδιακή διαμόρφωση ισολογισμού έναρξης, Κόμβος, καθαρισμός δεδομένων, συμφωνίες
Φάση III – Ωρίμανση (2027 →)	Η λογιστική ως εργαλείο διοίκησης	Προβλέψεις, απομειώσεις, ανάλυση, οικονομικές καταστάσεις

🔍 Περισσότερα για το θέμα

🔗 <https://karagilanis.gr/oikonomika/pd-54-18-logistiki-metarrythmisi/oi-faseis-metavasis-ton-foreon-sti-logistiki-metarrythmisi-kai-odigies-efarmogis/>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο δεν αποτελεί αποκλειστικά έργο της οικονομικής υπηρεσίας.

👉 Αποτελεί έργο διοίκησης του φορέα.

Η επιτυχία της δεν εξαρτάται μόνο από την κατανόηση των λογιστικών απαιτήσεων, αλλά από την ικανότητα οργάνωσης, συντονισμού και λήψης αποφάσεων σε επίπεδο φορέα.

Ο ρόλος της Διοίκησης

Η Διοίκηση καλείται να διασφαλίσει:

- σαφή καθορισμό προτεραιοτήτων,
- κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των υπηρεσιών,
- ενεργή συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μονάδων,
- και λήψη κρίσιμων αποφάσεων που επηρεάζουν τη λογιστική αποτύπωση.

👉 Η μετάβαση προϋποθέτει επιλογές (π.χ. εκτιμήσεις, πολιτικές, προσεγγίσεις) που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο σε τεχνικό επίπεδο.

Ομάδα έργου και συντονισμός

Για την υλοποίηση της μετάβασης απαιτείται η συγκρότηση ομάδας έργου, η οποία:

- συντονίζει τις επιμέρους ενέργειες,
- παρακολουθεί την πρόοδο,
- διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ των υπηρεσιών,
- και λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για την εφαρμογή.

Η ομάδα αυτή δεν αντικαθιστά τις υπηρεσίες, αλλά εξασφαλίζει ότι η πληροφορία ρέει και αξιοποιείται με ενιαίο τρόπο.

Διατομεακή συνεργασία

Η οικονομική πληροφορία δεν παράγεται αποκλειστικά από τη λογιστική.

Απαιτείται συμβολή:

- των τεχνικών υπηρεσιών (π.χ. πάγια, έργα),
- των διοικητικών υπηρεσιών (συμβάσεις, στοιχεία),
- των νομικών υπηρεσιών (υποχρεώσεις, υποθέσεις).

👉 Η λογιστική λειτουργία εξαρτάται από δεδομένα που παράγονται σε όλο τον οργανισμό.

Κρίσιμο σημείο

Η μετάβαση δεν μπορεί να υλοποιηθεί με αποσπασματικές ενέργειες.

👉 Απαιτεί συντονισμένη προσέγγιση, σαφή ευθύνη και συνεχή παρακολούθηση.

Συμπέρασμα

Η επιτυχία της μετάβασης δεν είναι μόνο τεχνικό ζήτημα.

👉 Είναι ζήτημα οργάνωσης και διοίκησης.

Όπου υπάρχει:

- σαφής καθοδήγηση,
- συντονισμός,
- και ενεργή συμμετοχή των υπηρεσιών,

η εφαρμογή εξελίσσεται ομαλά.

Όπου αυτά απουσιάζουν, η μετάβαση γίνεται αποσπασματική και δύσκολη.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Στο νέο λογιστικό πλαίσιο, ο προϋπολογισμός δεν αποτελεί απλώς εργαλείο κατανομής πιστώσεων.

👉 Μετατρέπεται σε εργαλείο οικονομικής πληροφόρησης.

Η αλλαγή αυτή επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο:

- κατηγοριοποιούνται τα έσοδα και οι δαπάνες,
- συνδέονται οι δαπάνες με τις πηγές χρηματοδότησης,
- και αποτυπώνεται η πραγματική οικονομική επιβάρυνση του φορέα.

Από την ταμειακή λογική στην οικονομική ανάλυση

Στο προηγούμενο πλαίσιο, ο προϋπολογισμός εστίαζε κυρίως:

- στις εισπράξεις και πληρωμές,
- και στη διάκριση τακτικών και έκτακτων μεγεθών.

Στο νέο πλαίσιο:

- η έμφαση μετατοπίζεται στη φύση των συναλλαγών,
- οι κατηγορίες εσόδων και δαπανών οργανώνονται με ενιαία λογική,
- και ο προϋπολογισμός συνδέεται με τη συνολική οικονομική δραστηριότητα.

Σύνδεση με τις πηγές χρηματοδότησης

Κεντρικό στοιχείο του νέου προϋπολογισμού είναι η παρακολούθηση των πηγών χρηματοδότησης.

👉 Κάθε δαπάνη εξετάζεται όχι μόνο ως κόστος,

👉 αλλά και ως προς τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται.

📌 Παράδειγμα:

Ένα έργο 100.000€:

- 70.000€ επιχορήγηση
- 30.000€ ίδιοι πόροι

👉 Ο προϋπολογισμός δεν αποτυπώνει απλώς τη δαπάνη,

👉 αλλά αναδεικνύει το πραγματικό βάρος για τον φορέα.

Ενίσχυση της ανάλυσης

Το νέο πλαίσιο επιτρέπει μεγαλύτερο βαθμό ανάλυσης:

- λεπτομερέστερη κατηγοριοποίηση εσόδων και δαπανών,
- καλύτερη κατανόηση των δραστηριοτήτων,
- και δυνατότητα συσχέτισης με τη λογιστική πληροφόρηση.

👉 Ο προϋπολογισμός παύει να είναι συνοπτικός και γίνεται αναλυτικό εργαλείο.

Κρίσιμο σημείο

Ο προϋπολογισμός και η λογιστική δεν ταυτίζονται.

👉 Όμως λειτουργούν πλέον σε κοινό πλαίσιο πληροφόρησης.

Αυτό σημαίνει ότι:

- τα ίδια οικονομικά γεγονότα αποτυπώνονται με συνεκτικό τρόπο,
- και η πληροφορία μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο για εκτέλεση όσο και για ανάλυση.

Συμπέρασμα

Η αλλαγή στον προϋπολογισμό δεν είναι μόνο δομική.

👉 Είναι αλλαγή ρόλου.

Από εργαλείο διαχείρισης πιστώσεων, μετατρέπεται σε εργαλείο κατανόησης της οικονομικής λειτουργίας και υποστήριξης της διοίκησης.

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στοιχείο	Πριν	Μετά
Σκοπός	Κατανομή πιστώσεων	Οικονομική πληροφόρηση
Βάση	Ταμειακή λογική	Οικονομική (φύση συναλλαγών)
Δομή	ΚΑΕ	Ενιαία ταξινόμηση (ΑΛΕ)
Εστίαση	Πληρωμές	Δραστηριότητα & κόστος
Χρηματοδότηση	Δευτερεύουσα	Κεντρικό στοιχείο
Ανάλυση	Περιορισμένη	Αναλυτική

🔍 Περισσότερα για το θέμα

<https://karagilanis.gr/category/oikonomika/proypologismos/>

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Στο νέο λογιστικό πλαίσιο, η οικονομική διαχείριση δεν περιορίζεται στην εκτέλεση του προϋπολογισμού.

👉 Αποτελεί τη διαδικασία μέσω της οποίας παράγεται η οικονομική πληροφορία.

Κάθε οικονομικό γεγονός (δαπάνη, έσοδο, σύμβαση, έργο) δεν αντιμετωπίζεται μόνο ως διοικητική πράξη, αλλά ως πηγή δεδομένων που τροφοδοτεί τη λογιστική και τη συνολική οικονομική εικόνα του φορέα.

Από τη διαδικασία στην πληροφορία

Στο προηγούμενο πλαίσιο, η έμφαση δινόταν:

- στην ολοκλήρωση της διαδικασίας (πληρωμή ή είσπραξη),
- και στη συμμόρφωση με τις διοικητικές απαιτήσεις.

Στο νέο πλαίσιο:

👉 η έμφαση μετατοπίζεται στην ορθή και πλήρη καταγραφή του οικονομικού γεγονότος από την αρχή.

Η πληροφορία δεν παράγεται στο τέλος της διαδικασίας.

👉 Παράγεται στο σημείο που δημιουργείται το γεγονός.

Η σημασία της πρώτης καταγραφής

Η πρώτη καταγραφή ενός γεγονότος είναι κρίσιμη.

- καθορίζει τα δεδομένα που θα ακολουθήσουν,
- επηρεάζει τη λογιστική αποτύπωση,
- και διαμορφώνει την αξιοπιστία της πληροφορίας.

👉 Λάθος ή ελλιπής καταγραφή δεν διορθώνεται εύκολα εκ των υστέρων.

Τι σημαίνει σωστή καταχώριση-1

Στοιχείο	Περιγραφή
Πληρότητα	Καταγράφονται όλα τα στοιχεία
Ορθότητα	Σωστή ταξινόμηση
Χρονισμός	Σωστή χρονική στιγμή
Χρονισμός	Σωστή χρονική στιγμή (παραστατικό)
Τεκμηρίωση	Σύνδεση με παραστατικό και σύμβαση

Αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών

Ο μετασχηματισμός αυτός συνεπάγεται και αλλαγή στον τρόπο εργασίας:

- η οικονομική υπηρεσία δεν λειτουργεί απομονωμένα,
- αλλά ως κόμβος συγκέντρωσης και ενοποίησης δεδομένων,

👉 Η έμφαση μετατοπίζεται από τη “διεκπεραίωση” στη “δομή και ποιότητα της πληροφορίας”.

Ροή πληροφορίας

Η οικονομική διαχείριση λειτουργεί ως ροή:

👉 γεγονός → καταγραφή → δεδομένα → λογιστική αποτύπωση

Η ροή αυτή προϋποθέτει:

- συνεκτική λειτουργία των υποσυστημάτων,
- κοινή κατανόηση των δεδομένων,
- και έγκαιρη ενημέρωση των πληροφοριών.

📌 Παράδειγμα: Η ροή της πληροφορίας στην πράξη

Αγοράζεται ένα μηχάνημα αξίας 10.000€.

👉 Πριν:

- καταχώριση τιμολογίου
- πληρωμή
- τέλος διαδικασίας

➡ Η πληροφορία μένει στη δαπάνη.

👉 Μετά:

- καταχώριση τιμολογίου
- ενημέρωση μητρώου παγίων
- αυτόματη λογιστική εγγραφή
- υπολογισμός αποσβέσεων

➡ Η πληροφορία εξελίσσεται και επιστρέφει ως οικονομική εικόνα.

👉 Η διαφορά δεν είναι τεχνική.

👉 Είναι ότι η πληροφορία πλέον ρέει και αξιοποιείται.

Κρίσιμο σημείο

Η οικονομική διαχείριση δεν είναι ουδέτερη διαδικασία.

👉 Είναι το σημείο στο οποίο καθορίζεται η ποιότητα της οικονομικής πληροφόρησης.

Όσο πιο σωστά καταγράφονται τα γεγονότα:

- τόσο πιο αξιόπιστη γίνεται η λογιστική,
- και τόσο πιο χρήσιμη η πληροφορία για τη διοίκηση.

Συμπέρασμα

Η οικονομική διαχείριση μετατρέπεται:

από διαδικασία εκτέλεσης
σε διαδικασία παραγωγής δεδομένων.

👉 Εκεί ξεκινά η λογιστική.

👉 Όχι στο τέλος, αλλά στην αρχή της διαδικασίας.

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Στο νέο λογιστικό πλαίσιο, η λογιστική δεν αποτελεί απλώς μηχανισμό καταγραφής συναλλαγών.

- 👉 Μετατρέπεται σε σύστημα αποτύπωσης της οικονομικής πραγματικότητας.
- 👉 Η αλλαγή αυτή δεν είναι τεχνική, είναι αλλαγή στον τρόπο σκέψης.

Από κανόνες σε αρχές

Στο προηγούμενο πλαίσιο, η λογιστική λειτουργούσε κυρίως με βάση συγκεκριμένους κανόνες και διαδικασίες.

Στο νέο πλαίσιο:

- 👉 η έμφαση μετατοπίζεται στην εφαρμογή αρχών.

Η αναγνώριση και η αποτύπωση ενός στοιχείου δεν εξαρτάται μόνο από την ύπαρξή του, αλλά από το αν πληροί τα κριτήρια που θέτει το πλαίσιο.

📌 Παράδειγμα: Επιχορηγήσεις (από κανόνες σε αρχές)

Ο Δήμος λαμβάνει επιχορήγηση 200.000€ για την κατασκευή έργου.

- 👉 Πριν (κανόνες):

καταχώριση ως έσοδο ή αποθεματικό
χωρίς σύνδεση με την πορεία του έργου

- 👉 Μετά (αρχές):

αναγνώριση ως υποχρέωση
σταδιακή αναγνώριση ως έσοδο, καθώς υλοποιείται το έργο

- 👉 Δεν αρκεί ότι εισπράχθηκε το ποσό.

- 👉 Το έσοδο αναγνωρίζεται όταν εκπληρώνονται οι όροι της επιχορήγησης.

Η λογιστική ως εφαρμογή λογιστικών πολιτικών

Η εφαρμογή του ΠΔ 54/2018 δεν συνίσταται μόνο στην τήρηση λογαριασμών, αλλά κυρίως στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών που έχει εκδόσει το ΓΛΚ, οι οποίες καθορίζουν την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων.

Στην πράξη, οι πολιτικές αυτές δεν εφαρμόζονται ταυτόχρονα και πλήρως από την έναρξη, αλλά ενεργοποιούνται σταδιακά, ανάλογα με την ωριμότητα των δεδομένων και των μητρώων.

📌 Παράδειγμα:

Κατά την έναρξη του 2026, ένας Δήμος καταγράφει τα πάγια του στο μητρώο.

Αρχικά εφαρμόζεται η πολιτική ως προς την αναγνώριση (το στοιχείο υπάρχει και ανήκει στον Δήμο).

Η πλήρης εφαρμογή (ωφέλιμη ζωή, αποσβέσεις, απομείωση) προϋποθέτει δεδομένα και εκτιμήσεις που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα.

- 👉 Η λογιστική πολιτική ενεργοποιείται σταδιακά, καθώς ωριμάζουν τα δεδομένα.

Η έννοια του δεδουλευμένου

Η εφαρμογή της λογιστικής βασίζεται σε δομημένα και αξιόπιστα δεδομένα που προκύπτουν από τα μητρώα του φορέα.

- 👉 Χωρίς αυτά, η εφαρμογή των λογιστικών αρχών καθίσταται αδύνατη. Τι αλλάζει στην πράξη

Η εφαρμογή του δεδουλευμένου επηρεάζει συγκεκριμένα τη λειτουργία των υπηρεσιών:

- οι απαιτήσεις δεν καταγράφονται μόνο, αλλά αξιολογούνται ως προς την εισπραξιμότητά τους (π.χ. διαχωρισμός ενεργών και επισφαλών οφειλών και σχηματισμός πρόβλεψης),
- οι επιχορηγήσεις δεν αναγνωρίζονται με την είσπραξη, αλλά με βάση τους όρους υλοποίησης (π.χ. επιχορήγηση έργου αναγνωρίζεται σταδιακά όσο εκτελείται το έργο),
- Η Δημοσιονομική και Λογιστική αποτύπωση δεν ταυτίζονται πάντα

Παράδειγμα:Επιχορήγηση με όρους

Ο Δήμος λαμβάνει 500.000€ για έργο.

 Δημοσιονομική βεβαίωση:

καταγράφεται ως έσοδο με την είσπραξη

 Λογιστική αναγνώριση:

αναγνωρίζεται ως υποχρέωση

γίνεται έσοδο σταδιακά με την εκτέλεση του έργου

 Το έσοδο δεν προκύπτει με την είσπραξη.

Ο ρόλος της επαγγελματικής κρίσης

Η εφαρμογή των αρχών προϋποθέτει επαγγελματική κρίση.

Η λογιστική δεν περιορίζεται σε δεδομένα που είναι πλήρως βέβαια.

 Περιλαμβάνει εκτιμήσεις και αξιολογήσεις.

Αυτό αφορά:

- προβλέψεις για υποχρεώσεις,
- απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων,
- εκτίμηση απαιτήσεων,
- και γενικότερα περιπτώσεις όπου η πληροφορία δεν είναι απόλυτα προσδιορισμένη.

Παράδειγμα:Επαγγελματική κρίση στη λογιστική

Ο Δήμος έχει εκκρεμή δικαστική υπόθεση με πιθανή επιβάρυνση 500.000€.

 Δεδομένα:

- οι νομικοί εκτιμούν πιθανότητα ήττας ~60%
- το ποσό δεν είναι απολύτως βέβαιο

 Τι απαιτείται:

- να εκτιμηθεί αν θα αναγνωρισθεί πρόβλεψη
- και σε ποιο ύψος

 Απόφαση (με επαγγελματική κρίση):

- αναγνωρίζεται πρόβλεψη (π.χ. 300.000€)
- ή εναλλακτικά γίνεται μόνο γνωστοποίηση, αν η πιθανότητα κριθεί χαμηλότερη

 Δεν υπάρχει έτοιμος κανόνας που δίνει την απάντηση.

 Η λογιστική βασίζεται σε αξιολόγηση δεδομένων και τεκμηριωμένη κρίση.

Από την καταγραφή στην αποτύπωση

Η λογιστική δεν αποτυπώνει απλώς ό,τι έχει συμβεί.

 Επιχειρεί να παρουσιάσει με εύλογο τρόπο την οικονομική θέση και την επίδοση του φορέα.

Η έννοια της «εύλογης απεικόνισης» γίνεται κεντρική.

Η εφαρμογή της λογιστικής βασίζεται σε δομημένα και αξιόπιστα δεδομένα που προκύπτουν από τα μητρώα του φορέα.

 Χωρίς αυτά, η εφαρμογή των λογιστικών αρχών καθίσταται αδύνατη.

Ο ρόλος των γνωστοποιήσεων

Στο νέο πλαίσιο, η πληροφορία δεν περιορίζεται στα αριθμητικά μεγέθη.

👉 Οι Σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Μέσω αυτών:

- εξηγούνται τα ποσά,
- αποτυπώνονται οι λογιστικές πολιτικές,
- και γνωστοποιούνται αβεβαιότητες και εκτιμήσεις.

Συμπέρασμα

Η λογιστική μετατρέπεται:
από μηχανισμό καταγραφής
σε σύστημα αποτύπωσης της οικονομικής πραγματικότητας.

👉 Απαιτεί κατανόηση, κρίση και τεκμηρίωση.

👉 Όχι μόνο τήρηση διαδικασιών.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΣΤΟ ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στοιχείο	Προηγούμενο πλαίσιο	Νέο πλαίσιο
Τρόπος λειτουργίας	Σταθεροί κανόνες	Γενικές αρχές που απαιτούν ερμηνεία
Ρόλος οικονομικού στελέχους	Ακολουθεί οδηγίες	Κρίνει και αποφασίζει πώς θα εφαρμοστεί
Ρόλος Διοίκησης	Περιορισμένος – κυρίως τυπική έγκριση	Καθορίζει πολιτικές, λαμβάνει αποφάσεις και αναλαμβάνει ευθύνη για την αποτύπωση
Ευελιξία	Μικρή	Μεγαλύτερη
Ευθύνη	Ανήκει στο σύστημα/πλαίσιο	Ανήκει σε αυτόν που εφαρμόζει

🔍 Περισσότερα για το θέμα

🔗 <https://karagilanis.gr/category/oikonomika/pd-54-18-logistiki-metarrythmisi/>

ΤΑ ΜΗΤΡΩΑ

Η καρδιά της μεταρρύθμισης

Στο νέο λογιστικό πλαίσιο, η λογιστική δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς αξιόπιστα δεδομένα.

👉 Τα δεδομένα αυτά παράγονται και οργανώνονται μέσα από τα μητρώα.

Τα μητρώα δεν αποτελούν απλώς αρχεία καταγραφής.

👉 Αποτελούν δομημένα συστήματα πληροφόρησης που στηρίζουν τη λογιστική λειτουργία.

Ο ρόλος των μητρώων

Κάθε οικονομικό στοιχείο που αποτυπώνεται στη λογιστική:

- πρέπει να έχει αναγνωριστεί,
- να έχει περιγραφεί,
- και να μπορεί να παρακολουθηθεί στον χρόνο.

👉 Τα μητρώα εξασφαλίζουν αυτή τη δυνατότητα.

Χωρίς αυτά:

- η λογιστική παραμένει αποσπασματική,
- οι εκτιμήσεις δεν τεκμηριώνονται,
- και η πληροφορία δεν είναι αξιόπιστη.

📌 Παράδειγμα:

👉 Πάγιο χωρίς μητρώο:

- μόνο εγγραφή 10.000€

👉 Με μητρώο:

- αξία 10.000€
- ζωή 10 έτη
- απόσβεση 1.000€/έτος

👉 Άρα:

η λογιστική γίνεται δυναμική

Από την καταγραφή στη δομημένη πληροφορία

Στο προηγούμενο πλαίσιο, τα στοιχεία συχνά:

- καταγράφονταν αποσπασματικά,
- δεν ενημερώνονταν συστηματικά,
- και δεν συνδέονταν μεταξύ τους.

Στο νέο πλαίσιο:

👉 η πληροφορία οργανώνεται σε μητρώα που:

- ενημερώνονται διαρκώς,
- συνδέονται με τις συναλλαγές,
- και τροφοδοτούν τη λογιστική.

Βασικές κατηγορίες μητρώων

Τα βασικά μητρώα που υποστηρίζουν τη λογιστική λειτουργία περιλαμβάνουν:

- μητρώο παγίων,
- μητρώο απαιτήσεων,
- μητρώο υποχρεώσεων,
- μητρώο αποθεμάτων,
- μητρώα μισθώσεων και επιχορηγήσεων.

👉 Κάθε μητρώο καλύπτει διαφορετική διάσταση της οικονομικής λειτουργίας.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνονται συνοπτικά τα βασικά μητρώα, το περιεχόμενό τους και η φάση ανάπτυξής τους.

Μητρώο	Τι καλύπτει	Γιατί είναι κρίσιμο
Παγίων	Περιουσιακά στοιχεία	Υπολογισμός αποσβέσεων & αξίας
Απαιτήσεων	Οφειλές τρίτων	Εκτίμηση εισπραξιμότητας
Υποχρεώσεων	Οφειλές φορέα	Πλήρης εικόνα υποχρεώσεων
Αποθεμάτων	Υλικά & αγαθά	Αναγνώριση κόστους
Μισθώσεων	Συμβάσεις μίσθωσης	Αποτύπωση δικαιωμάτων & υποχρεώσεων
Επιχορηγήσεων	Χρηματοδοτήσεις	Σωστή αναγνώριση εσόδων

Τι αλλάζει στην πράξη

Η ύπαρξη μητρώων μεταβάλλει ουσιαστικά τον τρόπο λειτουργίας:

- η πληροφορία δεν καταχωρείται μόνο λογιστικά, αλλά πρώτα καταγράφεται στο κατάλληλο μητρώο,
- η λογιστική εγγραφή προκύπτει από το μητρώο, δεν το υποκαθιστά,
- οι μεταβολές (π.χ. αποσβέσεις, διαγραφές, αναγνωρίσεις) βασίζονται σε δομημένα δεδομένα, όχι σε αποσπασματικές εγγραφές.

👉 Στα μητρώα γίνεται η καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών (πληρωμές, εισπράξεις, μισθώματα, πάγια, έργα, επίδικες υποθέσεις).

👉 Αντίθετα, ο προϋπολογισμός και η λογιστική δεν λειτουργούν σε αυτό το επίπεδο ανάλυσης, αλλά αποτυπώνουν τη συγκεντρωτική εικόνα

Κρίσιμο σημείο

Τα μητρώα δεν είναι ανεξάρτητα από τη λογιστική.

👉 Είναι η βάση πάνω στην οποία εφαρμόζονται οι λογιστικές αρχές.

Η ποιότητα της λογιστικής πληροφόρησης εξαρτάται άμεσα:

- από την πληρότητα,
- την ορθότητα,
- και τη διαρκή ενημέρωση των μητρώων.

Η μεγαλύτερη πρόκληση

Η ανάπτυξη των μητρώων αποτελεί το μεγαλύτερο πρακτικό εμπόδιο της μετάβασης, καθώς:

- απαιτεί συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από πολλές υπηρεσίες,
- προϋποθέτει συνεργασία (οικονομική, τεχνική, διοικητική), πχ στα έργα

- δεν είναι μόνο μηχανογραφική, αλλά και οργανωτική διαδικασία.
- 👉 Τα μητρώα δεν «σπώνονται» — **χτίζονται σταδιακά**.
- 👉 Η μεγαλύτερη δυσκολία δεν είναι η δημιουργία τους, αλλά **η διαρκής λειτουργία τους**.

Συμπέρασμα

Τα μητρώα αποτελούν την καρδιά της μεταρρύθμισης.

- 👉 Χωρίς αυτά, η λογιστική δεν μπορεί να λειτουργήσει ουσιαστικά.
- 👉 Με αυτά, η οικονομική πληροφορία γίνεται αξιόπιστη και αξιοποιήσιμη.

ΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Στο νέο λογιστικό πλαίσιο, τα πληροφοριακά συστήματα δεν αποτελούν απλώς εργαλεία υποστήριξης της οικονομικής λειτουργίας.

👉 Αποτελούν βασική υποδομή της.

Η λειτουργία της λογιστικής, των μητρώων και της οικονομικής διαχείρισης προϋποθέτει την ύπαρξη συστημάτων που μπορούν να καταγράφουν, να συνδέουν και να επεξεργάζονται την οικονομική πληροφορία με ενιαίο τρόπο.

Από την καταγραφή στη διασύνδεση

Στο προηγούμενο περιβάλλον:

- διαφορετικά υποσυστήματα λειτουργούσαν ανεξάρτητα,
- η πληροφορία μεταφερόταν χειροκίνητα,
- και οι έλεγχοι πραγματοποιούνταν εκ των υστέρων.

Στο νέο πλαίσιο:

👉 τα συστήματα λειτουργούν διασυνδεδεμένα.

- η καταγραφή γίνεται μία φορά,
- η πληροφορία διαχέεται σε όλα τα υποσυστήματα,
- και η λογιστική ενημερώνεται αυτόματα.

Ο ρόλος της αυτοματοποίησης

Η αυτοματοποίηση δεν αποτελεί απλώς τεχνική διευκόλυνση.

👉 Αποτελεί προϋπόθεση αξιοπιστίας.

Όσο λιγότερες χειροκίνητες παρεμβάσεις απαιτούνται:

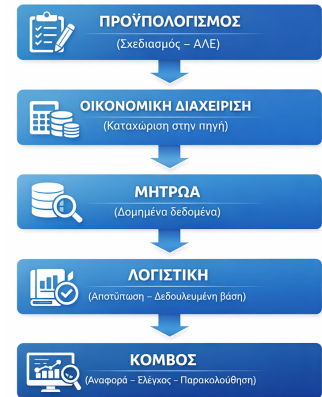
- τόσο μειώνεται η πιθανότητα σφαλμάτων,
- και τόσο ενισχύεται η συνέπεια των δεδομένων.

Ενιαία βάση δεδομένων

Η ύπαρξη ενιαίας βάσης δεδομένων επιτρέπει:

- κοινή εικόνα της οικονομικής πληροφορίας,
- αποφυγή διπλών καταχωρίσεων,
- και άμεση πρόσβαση σε ενημερωμένα στοιχεία.

👉 Η πληροφορία παύει να είναι κατακερματισμένη και γίνεται ενιαία.

📌 Παράδειγμα-μία καταχώριση-πολλαπλή χρήση

👉 Καταχώριση τιμολογίου:

- ενημερώνει προϋπολογισμό
- ενημερώνει λογιστική
- ενημερώνει υποχρεώσεις

Κρίσιμο σημείο

Τα πληροφοριακά συστήματα δεν μπορούν να διορθώσουν ελλιπή ή λανθασμένα δεδομένα.

👉 Η ποιότητα της πληροφορίας εξαρτάται από:

- τον τρόπο καταγραφής,
- και τη λειτουργία των μητρώων.

Τα συστήματα:

👉 υποστηρίζουν τη διαδικασία,

👉 αλλά δεν την υποκαθιστούν.

Η μεγαλύτερη πρόκληση

Η προσαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων δεν είναι μόνο τεχνικό ζήτημα.

Απαιτεί:

- επανασχεδιασμό διαδικασιών,
- αλλαγή στον τρόπο εργασίας,
- συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών και προμηθευτών λογισμικού.

👉 Το σύστημα πρέπει να προσαρμοστεί στη λειτουργία — όχι το αντίστροφο.

👉 Η μεγαλύτερη πρόκληση δεν είναι η εγκατάσταση του συστήματος, αλλά η ευθυγράμμιση του με τον τρόπο λειτουργίας του φορέα.

Τι αλλάζει στην πράξη

Η λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων μεταβάλλεται ουσιαστικά:

- η καταχώριση δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά μέρος μιας ευρύτερης ροής δεδομένων,
- τα υποσυστήματα (έσοδα, δαπάνες, αποθήκες, έργα κ.λπ.) πρέπει να λειτουργούν συνδεδεμένα και όχι απομονωμένα,
- οι λογιστικές εγγραφές δεν είναι “τελικό βήμα”, αλλά αποτέλεσμα μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας.

👉 Το σύστημα παύει να είναι αποθήκη δεδομένων και γίνεται **μηχανισμός λειτουργίας**.

Στοιχείο	Παλιό περιβάλλον	Νέο περιβάλλον
Ρόλος	Καταχώριση	Ενσωμάτωση διαδικασιών
Δομή	Αποσπασματικές εφαρμογές	Ενιαίο σύστημα
Δεδομένα	Διπλές καταχωρίσεις	Μία καταχώριση – πολλαπλή χρήση
Σχέση υποσυστημάτων	Ανεξάρτητα	Διασυνδεδεμένα
Λογιστική	Τελικό στάδιο	Αποτέλεσμα ροής δεδομένων
Αναφορές	Περιορισμένες	Συνεχείς και δυναμικές

Συμπέρασμα

Τα πληροφοριακά συστήματα αποτελούν τον μηχανισμό που επιτρέπει τη λειτουργία της νέας οικονομικής πραγματικότητας.

👉 Χωρίς αυτά, η διασύνδεση και η αξιοποίηση της πληροφορίας δεν είναι εφικτή.

👉 Με αυτά, η οικονομική λειτουργία αποκτά συνοχή, ταχύτητα και αξιοπιστία.

Ο ΚΟΜΒΟΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Ο Κόμβος Διαλειτουργικότητας αποτελεί μία από τις πρώτες εφαρμογές του νέου λογιστικού πλαισίου στην πράξη.

👉 Δεν είναι απλώς ένα εργαλείο υποβολής στοιχείων.

👉 Είναι μηχανισμός που αποτυπώνει τη λειτουργία της οικονομικής πληροφόρησης σε πραγματικό χρόνο.

Τι εισάγει ο Κόμβος

Ο Κόμβος απαιτεί την υποβολή οικονομικών δεδομένων που δεν περιορίζονται στην ταμειακή εκτέλεση.

👉 Περιλαμβάνει στοιχεία που προκύπτουν από τη συνολική οικονομική δραστηριότητα.

Αυτό σημαίνει ότι:

- η πληροφορία πρέπει να είναι συνεκτική,
- τα δεδομένα να είναι διαθέσιμα,
- και τα συστήματα να λειτουργούν συνδεδεμένα.

Τι αλλάζει στην πράξη

Η λειτουργία του Κόμβου αναδεικνύει άμεσα:

- αν τα δεδομένα καταγράφονται σωστά,
- αν τα υποσυστήματα επικοινωνούν μεταξύ τους,
- και αν η οικονομική πληροφορία μπορεί να παραχθεί αξιόπιστα.

👉 Δεν ελέγχει μόνο το αποτέλεσμα.

👉 Ελέγχει τη λειτουργία.

Κρίσιμο σημείο

Ο Κόμβος δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις λειτουργίας.

👉 Τις αποκαλύπτει.

Όπου:

- τα δεδομένα είναι ελλιπή,
 - τα μητρώα δεν λειτουργούν,
 - ή τα συστήματα δεν είναι συνδεδεμένα,
- η υποβολή καθίσταται προβληματική ή αδύνατη.

Ο ρόλος του Κόμβου στη μετάβαση

Ο Κόμβος λειτουργεί ως επιταχυντής της μεταρρύθμισης.

👉 Αναγκάζει τον φορέα:

- να οργανώσει τα δεδομένα του,
- να συνδέσει τα συστήματα,

- και να διασφαλίσει την αξιοπιστία της πληροφορίας.

Συμπέρασμα

Ο Κόμβος δεν είναι απλώς υποχρέωση.

👉 Είναι μηχανισμός που δείχνει αν η μεταρρύθμιση λειτουργεί.

Όπου η οικονομική λειτουργία είναι οργανωμένη:

- η υποβολή γίνεται ομαλά.

Όπου δεν είναι:

- τα προβλήματα εμφανίζονται άμεσα.

Πρακτικές Επισημάνσεις-Απαιτούμενες ενέργειες

Πεδίο	Κρίσιμες ενέργειες
Μηνιαία λειτουργία	Μηνιαίος κύκλος ενημέρωσης
Ενημέρωση λογιστικής	Συνεχής καταχώριση (χωρίς καθυστερήσεις)
Δεδουλευμένα στοιχεία	Καταγραφή πέρα από τα ταμειακά
Συμφωνίες υπολοίπων	Συμφωνία ταμείου, λογιστικής και υποσυστημάτων
Σύνδεση με προϋπολογισμό	Σύγκριση εκτέλεσης με λογιστική εικόνα
Ποιότητα δεδομένων	Έλεγχος πληρότητας και ακρίβειας
Συνέπεια στοιχείων (MTD/ YTD)	Συμφωνία μηνιαίων και σωρευτικών στοιχείων
Συντονισμός υπηρεσιών	Συνεργασία και έγκαιρη συγκέντρωση δεδομένων

🔍 Περισσότερα για το θέμα

🔗 <https://karagilanis.gr/category/oikonomika/ypovoli-oikonomikon-stoicheion/>

Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ.54/18

Η απογραφή έναρξης αποτελεί το σημείο θεμελίωσης της λογιστικής στο νέο πλαίσιο.

👉 Δεν πρόκειται για μια απλή καταγραφή στοιχείων.

👉 Αποτελεί τη διαδικασία μέσω της οποίας διαμορφώνεται η αρχική οικονομική εικόνα του φορέα.

Ο ρόλος της απογραφής

Η απογραφή καθορίζει:

- ποια στοιχεία αναγνωρίζονται,
- με ποιον τρόπο αποτυπώνονται,
- και με ποια αξία εμφανίζονται.

👉 Οι επιλογές αυτές επηρεάζουν άμεσα:

- τη λογιστική λειτουργία,
- την οικονομική εικόνα,
- και τις μελλοντικές καταστάσεις.

Όπως προκύπτει και από τις οδηγίες εφαρμογής, ο Ισολογισμός Έναρξης αποτυπώνει το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, με το υπολειμματικό μέγεθος να αποτελεί την καθαρή θέση του φορέα

👉 Συνεπώς, η απογραφή δεν είναι απλώς καταγραφή.

Από την καταγραφή στην αποτύπωση

Η απογραφή έναρξης στοχεύει στην πλήρη και αξιόπιστη αποτύπωση:

- της περιουσίας (πάγια, αποθέματα, απαιτήσεις, διαθέσιμα),
- των υποχρεώσεων (βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων),
- της καθαρής θέσης.

Η αποτύπωση αυτή δεν γίνεται με απλή μεταφορά δεδομένων από το προηγούμενο σύστημα.

Η απογραφή έναρξης και ο Ισολογισμός Έναρξης δεν αποτελούν αναδιατύπωση ή προσαρμογή του ισοζυγίου της 31.12.2025.

📌 Παράδειγμα

👉 31/12/2025:

απαιτήσεις: 1.000.000€

👉 Μετά τον έλεγχο:

400.000€ ανεπίδεκτες είσπραξης

👉 Ισολογισμός έναρξης:

600.000€

👉 Άρα:

νέα εικόνα, όχι μεταφορά

👉 Δεν πρόκειται για μεταφορά των υφιστάμενων λογιστικών υπολοίπων σε ένα νέο σχήμα.

Αντίθετα, αποτελούν τη δημιουργία μιας νέας βάσης αποτύπωσης της οικονομικής θέσης, η οποία:

- στηρίζεται στα πραγματικά οικονομικά στοιχεία του φορέα,
- εφαρμόζει τα κριτήρια αναγνώρισης και επιμέτρησης του νέου πλαισίου,
- και ανασυνθέτει τη λογιστική εικόνα από την αρχή.

Τα δεδομένα της 31.12.2025 αξιοποιούνται στο μέτρο που είναι αξιόπιστα και συμβατά με το νέο πλαίσιο, αλλά δεν μεταφέρονται αυτούσια

Η έννοια της εκτίμησης

Η απογραφή δεν βασίζεται μόνο σε αντικειμενικά δεδομένα.

👉 Περιλαμβάνει εκτιμήσεις και κρίσεις.

Αυτό αφορά:

- την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων,
- την εκτίμηση υποχρεώσεων,
- και τη συνολική εικόνα της οικονομικής θέσης.

Η σημασία της τεκμηρίωσης

Κάθε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην απογραφή πρέπει να τεκμηριώνεται.

👉 Η τεκμηρίωση δεν αποτελεί τυπική διαδικασία.

👉 Αποτελεί τη βάση αξιοπιστίας της λογιστικής πληροφόρησης.

Η κρίσιμη παραδοχή: η απογραφή είναι διαδικασία – όχι γεγονός

Ένα από τα πιο κρίσιμα σημεία που συχνά υποτιμώνται είναι ότι:

👉 **Η απογραφή έναρξης δεν ολοκληρώνεται σε μία χρονική στιγμή.**

Παρότι η ημερομηνία αναφοράς είναι η 1.1.2026, η υλοποίησή της:

- εκτείνεται χρονικά,
- εξελίσσεται σε διακριτές φάσεις,
- απαιτεί συνεχή επεξεργασία και βελτίωση των δεδομένων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι οδηγίες προτείνουν την υλοποίηση της απογραφής σε στάδια εντός του 2026, με ολοκλήρωση έως το τέλος του έτους

👉 Αυτό σημαίνει ότι ο Ισολογισμός Έναρξης είναι ένα **ζωντανό σημείο εκκίνησης**, το οποίο ωριμάζει μέσα στον χρόνο.

Η απογραφή ως οργανωτική άσκηση (και όχι μόνο λογιστική)

Η επιτυχής υλοποίηση της απογραφής δεν εξαρτάται μόνο από τη λογιστική υπηρεσία.

Αποτελεί κατεξοχήν **διατομεακή διαδικασία**, που απαιτεί:

- στοιχεία από τεχνικές υπηρεσίες (π.χ. πάγια, έργα),
- δεδομένα από διοικητικές υπηρεσίες (π.χ. συμβάσεις, μισθώσεις),
- πληροφορίες από νομικές υπηρεσίες (π.χ. επίδικες υποθέσεις),
- συνεργασία με πληροφοριακά συστήματα.

Η απογραφή, συνεπώς, λειτουργεί ως:

👉 **μηχανισμός ενεργοποίησης του συνόλου του φορέα γύρω από την οικονομική πληροφορία.**

Η ανάγκη ανάπτυξης λογιστικών μητρώων

Η απογραφή δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς την ανάπτυξη των απαραίτητων λογιστικών μητρώων.

Το νέο πλαίσιο απαιτεί συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση δεδομένων μέσω οργανωμένων αρχείων, τα οποία δεν περιορίζονται στα παραδοσιακά (π.χ. μητρώο παγίων), αλλά επεκτείνονται και σε άλλα μητρώα.

Η τήρηση αυτών αποτελεί βασική προϋπόθεση για:

- την αρχική αναγνώριση,
- τη μεταγενέστερη επιμέτρηση,
- την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

👉 Χωρίς μητρώα, η απογραφή δεν μπορεί να στηριχθεί.

👉 Χωρίς απογραφή, η λογιστική δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Κρίσιμο σημείο

Η απογραφή έναρξης δεν διορθώνεται εύκολα εκ των υστέρων.

👉 Τα δεδομένα που θα καταγραφούν στην αρχή:

- επηρεάζουν τη λειτουργία του συστήματος,
- και καθορίζουν την ποιότητα της πληροφορίας στο μέλλον.

Συμπέρασμα

Η απογραφή έναρξης αποτελεί θεμέλιο της μεταρρύθμισης.

👉 Δεν είναι διαδικασία καταγραφής.

👉 Είναι διαδικασία διαμόρφωσης της οικονομικής πραγματικότητας του φορέα.

Πρακτικές Επιστημονικές-Απαιτούμενες ενέργειες

Στάδιο	Τι γίνεται
Οργάνωση	Συγκρότηση ομάδας και καθορισμός ρόλων
Αξιολόγηση	Έλεγχος υφιστάμενων δεδομένων και εντοπισμός ελλείψεων
Σχεδιασμός	Καθορισμός προτεραιοτήτων και χρονοδιαγράμματος
Συλλογή δεδομένων	Συγκέντρωση στοιχείων από τις υπηρεσίες
Ανάπτυξη μητρώων	Οργάνωση δεδομένων σε δομημένη μορφή
Έλεγχος	Διασταύρωση και επιβεβαίωση στοιχείων
Αναγνώριση	Απόφαση για καταχώριση, διαγραφή ή αναταξινόμηση
Επιμέτρηση	Προσδιορισμός αξιών και παραδοχών
Σύνδεση με λογιστική	Διαμόρφωση βάσης για τον Ισολογισμό Έναρξης
Επικαιροποίηση	Συνεχής ενημέρωση και σταδιακή οριστικοποίηση
Οργάνωση	Συγκρότηση ομάδας και καθορισμός ρόλων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι οικονομικές καταστάσεις αποτελούν το τελικό αποτέλεσμα της λογιστικής λειτουργίας.

- 👉 Δεν αποτελούν απλώς παρουσίαση αριθμών.
- 👉 Αποτελούν τη συνολική αποτύπωση της οικονομικής πραγματικότητας του φορέα.

Βασικές οικονομικές καταστάσεις

Στο πλαίσιο του ΠΔ 54/2018, οι βασικές οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- **Ισολογισμό** (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης)
- **Κατάσταση Αποτελεσμάτων** (ή Χρηματοοικονομικής Επίδοσης)
- **Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης**
- **Κατάσταση Ταμειακών Ροών**
- **Προσάρτημα** (σημειώσεις επί των καταστάσεων)

Από την πληροφορία στην εικόνα

Στο προηγούμενο περιβάλλον, η οικονομική εικόνα βασιζόταν κυρίως:

- στα ταμειακά δεδομένα,
- και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Στο νέο πλαίσιο:

- 👉 οι οικονομικές καταστάσεις αποτυπώνουν:
 - τα περιουσιακά στοιχεία,
 - τις υποχρεώσεις,
 - τα έσοδα και τα έξοδα,
 - και τη συνολική οικονομική θέση του φορέα.

Η έννοια της εύλογης απεικόνισης

Οι οικονομικές καταστάσεις δεν αποτυπώνουν μόνο ό,τι είναι βέβαιο.

- 👉 Περιλαμβάνουν εκτιμήσεις και κρίσεις, με στόχο την εύλογη παρουσίαση της οικονομικής πραγματικότητας. Η έννοια αυτή αποτελεί βασικό στοιχείο του νέου λογιστικού πλαισίου.

Ο ρόλος των Σημειώσεων

Οι Σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

- 👉 Μέσω αυτών:
 - εξηγούνται τα ποσά,
 - παρουσιάζονται οι λογιστικές πολιτικές,
 - και γνωστοποιούνται οι αβεβαιότητες και οι εκτιμήσεις.

Χωρίς τις Σημειώσεις, η πληροφορία παραμένει ελλιπής.

📌 Παράδειγμα: Ο ρόλος των Σημειώσεων στην πράξη

Στον Ισολογισμό εμφανίζονται:

- Απαιτήσεις: 1.000.000€
- Προβλέψεις απομείωσης: 400.000€
- ➡ Καθαρή αξία: 600.000€

👉 Χωρίς τις Σημειώσεις:

ο χρήστης βλέπει μόνο ένα ποσό (600.000€), χωρίς να γνωρίζει τι πραγματικά σημαίνει.

👉 Με τις Σημειώσεις:

- εξηγείται ότι μεγάλο μέρος των απαιτήσεων είναι παλαιό
- παρουσιάζεται η πολιτική απομείωσης
- γνωστοποιείται ότι η εκτίμηση βασίζεται σε πιθανότητα μη είσπραξης

👉 Το ίδιο ποσό αποκτά περιεχόμενο.

👉 Η πληροφορία γίνεται κατανοητή και αξιολογήσιμη.

Σχέση με τη διοίκηση

Οι οικονομικές καταστάσεις δεν αποτελούν μόνο εργαλείο συμμόρφωσης.

👉 Αποτελούν εργαλείο διοίκησης.

Παρέχουν:

- συνολική εικόνα της οικονομικής θέσης,
- δυνατότητα αξιολόγησης της λειτουργίας,
- και βάση για τη λήψη αποφάσεων.

Χρονικός ορίζοντας πρώτων οικονομικών καταστάσεων

Οι πρώτες πλήρεις οικονομικές καταστάσεις με βάση το νέο πλαίσιο θα συνταχθούν για τη χρήση 2026, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης έως τις 30/6/2027.

👉 Αυτό σημαίνει ότι:

- το έτος 2026 αποτελεί περίοδο παραγωγής δεδομένων,
- και όχι απλώς περίοδο τελικής αποτύπωσης.

👉 Συνεπώς, η προετοιμασία για τις οικονομικές καταστάσεις:

- δεν ξεκινά στο τέλος της χρήσης,
- αλλά από την πρώτη ημέρα εφαρμογής του νέου πλαισίου.

Ο Ισολογισμός Έναρξης

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο Ισολογισμός Έναρξης (1/1/2026), ο οποίος:

- αποτελεί τη βάση μετάβασης στο νέο πλαίσιο,
- αποτυπώνει για πρώτη φορά πλήρως την περιουσία και τις υποχρεώσεις,
- δεν αποτελεί απλή μεταφορά του ισοζυγίου της 31/12/2025, αλλά νέα αποτύπωση βάσει των κανόνων του ΠΔ 54/2018.

👉 Είναι το σημείο εκκίνησης της νέας λογιστικής πραγματικότητας.

Συμπέρασμα

Οι οικονομικές καταστάσεις δεν είναι το τέλος της διαδικασίας.

👉 Είναι η αποτύπωση του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί ο φορέας.

Η ποιότητά τους εξαρτάται άμεσα:

- από την ποιότητα των δεδομένων,
- τη λειτουργία των μητρώων,
- και την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η εφαρμογή του νέου λογιστικού πλαισίου δεν επηρεάζει μόνο τη λογιστική λειτουργία.

👉 Επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται καθημερινά οι υπηρεσίες.

Από τη διεκπεραίωση στη συμμετοχή

Στο προηγούμενο περιβάλλον, κάθε υπηρεσία λειτουργούσε κυρίως:

- με στόχο την ολοκλήρωση μιας διοικητικής πράξης,
- και χωρίς άμεση σύνδεση με τη συνολική οικονομική εικόνα.

Στο νέο πλαίσιο:

👉 κάθε ενέργεια παράγει δεδομένα που επηρεάζουν τη λογιστική και τη συνολική πληροφόρηση.

Η ευθύνη της καταγραφής

Η ευθύνη για την ποιότητα της πληροφορίας δεν ανήκει μόνο στη λογιστική υπηρεσία.

👉 Ανήκει σε κάθε σημείο όπου δημιουργείται ένα οικονομικό γεγονός.

Αυτό σημαίνει ότι:

- η καταγραφή πρέπει να γίνεται σωστά από την αρχή,
- τα δεδομένα πρέπει να είναι πλήρη και έγκαιρα,
- και η πληροφορία να μπορεί να αξιοποιηθεί άμεσα.

Ο χρόνος ως κρίσιμος παράγοντας

Η χρονική στιγμή της καταγραφής αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

👉 Η καθυστέρηση δεν επηρεάζει μόνο τη διαδικασία,

👉 επηρεάζει την αξιοπιστία της πληροφορίας.

Η οικονομική λειτουργία δεν βασίζεται πλέον σε εκ των υστέρων διορθώσεις.

👉 Βασίζεται σε έγκαιρη και σωστή καταγραφή.

Συνεργασία μεταξύ υπηρεσιών

Η παραγωγή οικονομικής πληροφορίας απαιτεί συνεργασία.

- οι τεχνικές υπηρεσίες,
- οι διοικητικές υπηρεσίες,
- και η οικονομική υπηρεσία

👉 συμμετέχουν σε μια κοινή διαδικασία.

Η πληροφορία δεν συγκεντρώνεται σε ένα σημείο.

👉 Παράγεται σε όλο τον οργανισμό.

Κρίσιμο σημείο

Η μετάβαση δεν αλλάζει μόνο το τι κάνουμε.

👉 Αλλάζει το πώς το κάνουμε.

Όπου η καθημερινή λειτουργία δεν προσαρμόζεται:

- η πληροφορία παραμένει ελλιπής,

- και η λογιστική δεν μπορεί να λειτουργήσει ουσιαστικά.

Συμπέρασμα

Η επιτυχία της μεταρρύθμισης δεν κρίνεται μόνο στα συστήματα ή στους κανόνες.

👉 Κρίνεται στην καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών.

Εκεί όπου:

- η καταγραφή γίνεται σωστά,
- η πληροφορία είναι έγκαιρη,
- και οι υπηρεσίες συνεργάζονται,

η οικονομική λειτουργία αποκτά ουσιαστικό περιεχόμενο.

📌 Παράδειγμα:

Η καταχώριση μιας απαίτησης δεν είναι απλή διαδικασία, αλλά απαιτεί κατανόηση της εισπραξιμότητας και της λογιστικής της επίπτωσης.

Πώς αλλάζει η καθημερινή λειτουργία στην πράξη

Η αλλαγή στο λογιστικό πλαίσιο δεν εκδηλώνεται αφηρημένα, αλλά σε συγκεκριμένα γεγονότα της καθημερινής λειτουργίας.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει πώς κάθε γεγονός αντιμετωπίζεται διαφορετικά στο νέο πλαίσιο και ποια είναι η άμεση επίπτωσή του.

Γεγονός	Τι αλλάζει σε σχέση με πριν	Τι απαιτείται στην πράξη	Επηρεαζόμενα μητρώα / λογιστική
Αγορά υλικών	Δεν καταγράφεται μόνο ως δαπάνη	Καταχώριση σε αποθήκη	Μητρώο αποθεμάτων
Ανάλωση υλικών	Δεν αγνοείται μέχρι το τέλος χρήσης	Καταγραφή κατανάλωσης	Μείωση αποθεμάτων – Έξοδο
Αγορά παγίου	Δεν είναι απλή δαπάνη	Καταχώριση στο μητρώο παγίων	Μητρώο παγίων – Απόσβεση παγίων
Εκτέλεση έργου	Δεν παρακολουθείται μόνο το κόστος	Συσχέτιση κόστους με πρόοδο έργου	Μητρώο έργων – Πάγια
Λήψη επιχορήγησης	Δεν αναγνωρίζεται όλη ως έσοδο	Αναγνώριση βάσει όρων	Μητρώο επιχορηγήσεων
Σύμβαση μίσθωσης	Δεν είναι απλή δαπάνη ενοικίου	Αναγνώριση υποχρέωσης & δικαιώματος χρήσης	Μητρώο μισθώσεων
Εκτίμηση απαιτήσεων	Δεν εμφανίζονται όλες ως εισπραξιμές	Διαχωρισμός και πρόβλεψη	Μητρώο απαιτήσεων – Πρόβλεψη
Δικαστική υπόθεση	Δεν αγνοείται μέχρι την απόφαση	Καταγραφή πιθανής υποχρέωσης	Μητρώο προβλέψεων / ενδεχόμενων

Κάθε διοικητικό ή οικονομικό γεγονός δημιουργεί άμεσα λογιστική επίπτωση και απαιτεί ενημέρωση των αντίστοιχων μητρώων.

👉 Η λογιστική δεν λειτουργεί πλέον εκ των υστέρων, αλλά παράλληλα με τη λειτουργία του φορέα.

ΚΡΙΣΙΜΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο δεν αποτυγχάνει θεωρητικά.

👉 Αποτυγχάνει στην πράξη, όταν συγκεκριμένα σημεία της λειτουργίας δεν προσαρμόζονται.

Οι βασικοί κίνδυνοι δεν σχετίζονται μόνο με την κατανόηση του πλαισίου, αλλά με τον τρόπο που αυτό ενσωματώνεται στην καθημερινή λειτουργία.

1. Καταγραφή χωρίς ποιότητα

Όταν τα δεδομένα καταχωρούνται:

- χωρίς πληρότητα,
- χωρίς σωστή ταξινόμηση,
- ή χωρίς σύνδεση με τα αντίστοιχα στοιχεία,

👉 η λογιστική πληροφορία καθίσταται αναξιόπιστη από την αρχή.

2. Λειτουργία χωρίς μητρώα

Όταν τα μητρώα:

- δεν υπάρχουν,
- δεν ενημερώνονται,
- ή δεν χρησιμοποιούνται συστηματικά,

👉 η λογιστική λειτουργία δεν μπορεί να εφαρμοστεί ουσιαστικά.

3. Καθυστέρηση στην καταγραφή

Όταν η καταγραφή γίνεται εκ των υστέρων:

- τα δεδομένα χάνουν τη χρονική τους αξία,
- δημιουργούνται αποκλίσεις,
- και η πληροφορία δεν μπορεί να αξιοποιηθεί.

4. Αντιμετώπιση της λογιστικής ως τεχνική διαδικασία

Όταν η λογιστική αντιμετωπίζεται:

- ως υποχρέωση καταγραφής,
- και όχι ως σύστημα πληροφόρησης,

👉 δεν αξιοποιείται η πραγματική της αξία.

5. Έλλειψη συντονισμού μεταξύ υπηρεσιών

Όταν οι υπηρεσίες λειτουργούν απομονωμένα:

- τα δεδομένα είναι ελλιπή,
- δημιουργούνται ασυνέπειες,
- και η πληροφορία δεν είναι συνεκτική.

6. Υπερεκτίμηση των πληροφοριακών συστημάτων

Όταν θεωρείται ότι τα συστήματα:

- θα λύσουν τα προβλήματα,

 χωρίς σωστά δεδομένα και διαδικασίες, η λειτουργία παραμένει προβληματική.

7. Λανθασμένη απογραφή έναρξης

Όταν η απογραφή:

- δεν βασίζεται σε τεκμηριωμένα στοιχεία,
- ή αντιμετωπίζεται ως τυπική διαδικασία,

 δημιουργείται στρεβλή βάση για όλο το σύστημα.

8. Αδυναμία παραγωγής συνεκτικής πληροφορίας

Όταν:

- τα υποσυστήματα δεν συνδέονται,
- τα δεδομένα δεν συμφωνούν,

 η οικονομική εικόνα καθίσταται αποσπασματική.

Συμπέρασμα

Οι κίνδυνοι της μετάβασης δεν είναι θεωρητικοί.

 Είναι λειτουργικοί.

Η επιτυχία δεν εξαρτάται μόνο από την κατανόηση του πλαισίου,

 αλλά από τη συνεπή εφαρμογή του σε κάθε επίπεδο λειτουργίας.

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΤΥΧΕΙ Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο δεν αποτελεί μόνο τεχνικό έργο.

👉 Είναι οργανωτική και λειτουργική αλλαγή.

Η επιτυχία της δεν εξαρτάται από μεμονωμένες ενέργειες,

👉 αλλά από τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας προσαρμόζει συνολικά τη λειτουργία του.

◆ 1. Κατανόηση του στόχου

Η μετάβαση δεν αφορά την εφαρμογή κανόνων.

👉 Αφορά την παραγωγή αξιόπιστης οικονομικής πληροφορίας.

Όπου ο στόχος περιορίζεται στη συμμόρφωση,

👉 η εφαρμογή παραμένει επιφανειακή.

◆ 2. Ποιότητα δεδομένων από την αρχή

Η πληροφορία δεν διορθώνεται στο τέλος.

👉 Παράγεται στο σημείο καταγραφής.

Η έμφαση στην ποιότητα των δεδομένων αποτελεί βασική προϋπόθεση επιτυχίας.

◆ 3. Ενεργή συμμετοχή όλων των υπηρεσιών

Η λογιστική δεν λειτουργεί απομονωμένα.

👉 Η οικονομική πληροφορία παράγεται σε όλο τον οργανισμό.

Χωρίς συνεργασία, η πληροφορία παραμένει ελλιπής.

◆ 4. Ρεαλιστική προσέγγιση της μετάβασης

Η πλήρης εφαρμογή δεν επιτυγχάνεται άμεσα.

👉 Απαιτείται σταδιακή προσαρμογή και ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Οι φορείς που επιχειρούν να εφαρμόσουν τα πάντα ταυτόχρονα,

👉 συνήθως δυσκολεύονται να επιτύχουν σταθερή λειτουργία.

◆ 5. Αξιοποίηση των συστημάτων ως υποδομή

Τα πληροφοριακά συστήματα υποστηρίζουν τη λειτουργία.

👉 Δεν την αντικαθιστούν.

Η επιτυχία εξαρτάται από τον συνδυασμό:

- σωστών δεδομένων,
- οργανωμένων διαδικασιών,
- και κατάλληλων εργαλείων.

◆ 6. Αντίληψη της λογιστικής ως εργαλείου διοίκησης

Η λογιστική δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση.

👉 Αποτελεί εργαλείο κατανόησης της οικονομικής λειτουργίας.

Όπου αξιοποιείται,

👉 δημιουργεί αξία για τον φορέα.

Συμπέρασμα

Η επιτυχία της μετάβασης δεν εξαρτάται από ένα στοιχείο.

👉 Εξαρτάται από τη συνοχή.

Εκεί όπου:

- τα δεδομένα είναι αξιόπιστα,
- οι υπηρεσίες συνεργάζονται,
- και η πληροφορία αξιοποιείται,

👉 η μεταρρύθμιση λειτουργεί ουσιαστικά.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Η μετάβαση στο νέο Λογιστικό Πλαίσιο του ΠΔ 54/2018 δεν βασίζεται σε ένα μεμονωμένο κανονιστικό κείμενο, αλλά σε ένα ευρύτερο και συνεκτικό θεσμικό οικοδόμημα, το οποίο περιλαμβάνει:

- το ίδιο το ΠΔ 54/2018,
- τις εκδοθείσες λογιστικές πολιτικές,
- εγκυκλίους και ερμηνευτικές οδηγίες,
- εξειδικευμένους οδηγούς εφαρμογής,
- καθώς και τεχνικές κατευθύνσεις για τα πληροφοριακά συστήματα.

Το πλαίσιο αυτό έχει ως στόχο να εξασφαλίσει την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των αρχών της δεδουλευμένης βάσης, σε συνάφεια με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

1. Κεντρικό Θεσμικό Πλαίσιο

Στον πυρήνα της μεταρρύθμισης βρίσκεται το:

ΠΔ 54/2018 (Λογιστικό Πλαίσιο Γενικής Κυβέρνησης) το οποίο:

- καθορίζει το ενιαίο λογιστικό σύστημα για όλους τους φορείς,
- εισάγει κοινό σχέδιο λογαριασμών για προϋπολογισμό και λογιστική,
- βασίζεται στην αρχή του δεδουλευμένου,
- ευθυγραμμίζεται με IPSAS και ESA.

Η εφαρμογή του σηματοδοτεί την πλήρη μετάβαση από το κανονιστικό, κανόνα-βασισμένο μοντέλο του ΠΔ 315/1999 σε ένα σύστημα βασισμένο σε αρχές και επαγγελματική κρίση.

2. Λογιστικές Πολιτικές και Εγκύκλιοι

Η εφαρμογή του ΠΔ 54/2018 εξειδικεύεται μέσω:

- της Λογιστικής Πολιτικής Πρώτης Εφαρμογής (ΛΠΠΕ)
- θεματικών λογιστικών πολιτικών (πάγια, αποθέματα, μισθώσεις, προβλέψεις κ.λπ.)
- ερμηνευτικών εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

Οι πολιτικές αυτές:

- καθορίζουν τα κριτήρια αναγνώρισης και επιμέτρησης,
- ρυθμίζουν ειδικά θέματα (π.χ. απομειώσεις, επιχορηγήσεις, μισθώσεις),
- υπερισχύουν της γενικής πολιτικής πρώτης εφαρμογής σε ειδικά ζητήματα.

3. Οδηγοί και Υποστηρικτικό Υλικό

Για την πρακτική υποστήριξη των φορέων έχει παραχθεί εκτενές υλικό, μεταξύ των οποίων:

- οδηγοί βασικών αλλαγών του ΠΔ 54/2018
- οδηγίες απογραφής έναρξης
- οδηγίες προσαρμογής πληροφοριακών συστημάτων
- εκπαιδευτικό και ερμηνευτικό υλικό

Το υλικό αυτό απαντά κυρίως στο ερώτημα:

👉 «πώς εφαρμόζεται το πλαίσιο»

Ωστόσο, όπως αναδεικνύεται και στην πράξη, παραμένει κρίσιμο το ερώτημα:

👉 «με ποια σειρά και προτεραιότητα εφαρμόζονται οι απαιτήσεις».

4. Χαρακτηριστικά του Θεσμικού Πλαισίου

Συνολικά, το θεσμικό πλαίσιο της μεταρρύθμισης χαρακτηρίζεται από:

- **πληρότητα** (καλύπτει όλα τα βασικά λογιστικά αντικείμενα)
- **πολυπλοκότητα** (απαιτεί επαγγελματική κρίση και τεχνική επάρκεια)
- **διασπορά πληροφορίας** (πολλαπλές πηγές οδηγιών)
- **έμφαση στη διαδικασία και όχι μόνο στο αποτέλεσμα**

Για τον λόγο αυτό, η επιτυχής εφαρμογή του δεν εξαρτάται μόνο από τη γνώση των κανόνων, αλλά κυρίως από:

- τη σωστή οργάνωση της μετάβασης,
- τη δημιουργία μητρώων και δεδομένων,
- και την ιεράρχηση των απαιτήσεων στον χρόνο.

5. Εξειδικευμένη βιβλιογραφία και πρακτική τεκμηρίωση

Στο πλαίσιο της υποστήριξης της μεταρρύθμισης, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η ανάπτυξη εξειδικευμένης βιβλιογραφίας που μεταφράζει το θεσμικό πλαίσιο σε πρακτική εφαρμογή. Στην κατεύθυνση αυτή εντάσσεται και το βιβλίο των **Καραγιλάνη Στέλιου** και **Καραγιλάνη Θάνου**, που έχει εκδόσει η εταιρεία μας «**IPSAS: το ΠΔ 54/2018 και η Μεταρρύθμιση της Λογιστικής του Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα**», το οποίο επιχειρεί να γεφυρώσει τη θεωρία με την πράξη, αναλύοντας τις βασικές αρχές του νέου πλαισίου, τις διαφοροποιήσεις από το υφιστάμενο καθεστώς και τις κρίσιμες περιοχές εφαρμογής για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Η συμβολή τέτοιων εργαλείων είναι καθοριστική, καθώς ενισχύουν την κατανόηση των εννοιών, υποστηρίζουν τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και λειτουργούν ως σημείο αναφοράς για τη σταδιακή ωρίμανση της εφαρμογής.

Το ΠΔ 54/2018 δεν είναι ένα «εγχειρίδιο οδηγιών», αλλά ένα πλαίσιο αρχών.

Η ύπαρξη εκτενούς θεσμικού υλικού δεν αναιρεί την ανάγκη:

👉 για οργανωμένη μετάβαση

👉 για προτεραιοποίηση ενεργειών

👉 για σταδιακή ωρίμανση της εφαρμογής

🔍 Περισσότερα για το θέμα

🔗 <https://karagilanis.gr/tag/thesmiko-plaisio-pd-54-18/>

Η συμβολή της ΚΑΡΑΓΙΛΑΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. στη Λογιστική Μεταρρύθμιση

Η μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο του ΠΔ 54/2018 αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία οργανωτικής αλλαγής, που απαιτεί όχι μόνο κατανόηση των κανόνων, αλλά κυρίως πρακτική εφαρμογή στην καθημερινή λειτουργία των φορέων.

Η **ΚΑΡΑΓΙΛΑΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.**, με εμπειρία άνω των 30 ετών, υποστηρίζει Δήμους, Περιφέρειες και λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης στη διαχείριση της οικονομικής τους λειτουργίας, συνδυάζοντας τεχνογνωσία και γνώση των πραγματικών συνθηκών των υπηρεσιών.

Η συμβολή της στη λογιστική μεταρρύθμιση εστιάζει:

- στη λειτουργική μετάβαση στο ΠΔ 54/2018,
- στη σύνδεση προϋπολογισμού, λογιστικής και δεδομένων,
- και στην ανάπτυξη μητρώων και διαδικασιών που υποστηρίζουν την ενιαία οικονομική λειτουργία.

Η προσέγγιση αυτή ανταποκρίνεται στη βασική αρχή του νέου πλαισίου, σύμφωνα με την οποία η εφαρμογή του εξελίσσεται σταδιακά και απαιτεί ιεράρχηση προτεραιοτήτων .

Η εταιρεία διαθέτει περισσότερους από **50 συνεργάτες** και άνω των **10 επιστημονικών συνεργατών**, ενώ έχει συμμετάσχει σε **εκατοντάδες έργα** σε δημόσιους φορείς, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση πρακτικών λύσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους.

Παράλληλα, έχει αναπτύξει οργανωμένο σύστημα γνώσης, με:

- εξειδικευμένες θεματικές ομάδες,
- επιστημονικές εκδόσεις,
- και συνδρομητική πλατφόρμα με περισσότερα από **8.000 απαντημένα ερωτήματα**.

Η γνώση αυτή μετατρέπεται σε άμεσα αξιοποιήσιμη υποστήριξη για τις υπηρεσίες.

Η προσέγγιση της εταιρείας είναι ολιστική, συνδυάζοντας διαδικασίες, δεδομένα και πληροφοριακά εργαλεία, σύμφωνα με τη λογική του νέου πλαισίου που συνδέει τη λογιστική με την πραγματική οικονομική λειτουργία των φορέων .

Η **ΚΑΡΑΓΙΛΑΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.** υποστηρίζει τους φορείς όχι μόνο στο «τι πρέπει να γίνει», αλλά κυρίως στο «πώς μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη».

👉 Η εμπειρία αυτή αποτυπώνεται και στο επιστημονικό έργο «**IPSAS: το ΠΔ 54/18 και η Λογιστική Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Δημοσίου**» των **Καραγιάνη Στέλιου** και **Καραγιάνη Θάνου**, το οποίο έχει εκδοθεί από την εταιρεία.

👉 Το βιβλίο αποτελεί βασικό σημείο αναφοράς για την κατανόηση του νέου πλαισίου και τη σύνδεσή του με τη διεθνή λογιστική πρακτική.

Μάθετε περισσότερα στο: www.karagilanis.gr

Επικοινωνία: info@karagilanis.gr

Τηλέφωνα: 210 9409938-210-9948116, 210-9483223